

At Tahiti

April 1769

We might occupy that ground

We had no sooner¹ come to an anchor in Royal Bay, than a great number of the natives in their canoes came off to the ship and brought with them cocoa nuts, etc.; these they seemed to set a great value upon. Amongst those that came off to the ship was an elderly man whose name was Owhaa, him the gentlemen that had been here before in the Dolphin* (* Lieutenant Gore and Mr. Molineux, the Master) knew and had often spoke of as one that had been of service to them. This man (together with some others) I took on board and made much of, thinking that he might on some occasions be of use to us.

As soon as the ship was properly secured I went on shore, accompanied by Mr. Banks and the other gentlemen,* (* Cook generally uses this term for the civilians on board.) with a party of men under arms; we took along with us Owhaa – who took us to the place where the Dolphin watered, and made signs to us as well as we could understand that we might occupy that ground, but it happened not to be fit for our purpose. No one of the natives made the least opposition at our landing, but came to us with all imaginable marks of friendship and submission. We afterwards made a circuit through the woods, and then came on board. We did not find the inhabitants to be numerous, and we imagined that several of them had fled from their habitations upon our arrival in the bay.

Na Tahiti

James Cook

Duben 1769

Můžeme obsadit území

Sotva jsme zakotvili v Královské zátocě, už z kanoí vystoupilo velké množství domorodců a šli k lodi. Přinesli s sebou kokosové ořechy a jiné potraviny. Vypadalo to, že si jich velmi cení. Mezi těmi, kteří vstoupili na loď, byl muž pokročilého věku, jehož jméno bylo Owhaa. Pánové, kteří zde byli dříve na Delfínu (poručík Gore a velitel pan Molineux), ho znali a často o něm mluvili jako o někom, kdo jim byl užitečný. Toho muže (spolu s dalšími) jsem vzal na palubu a velmi jsem si ho považoval. Pomyslel jsem si, že nám při různých příležitostech může být užitečný.

Hned, jak byla loď náležitě zajištěna, jsem se skupinou ozbrojených mužů vstoupil na břeh, doprovázen panem Banksem a dalšími pány* (*Cook obecně používá tento výraz pro civilisty na lodi). Vzali jsme s sebou Owhaau, který nás zavedl na místo, kde Delfín nabíral vodu, a dal nám pomocí znaků najevo, že to území můžeme obsadit. Ale zjistili jsme, že se k našemu účelu nehodí. Když jsme se vylodili, žádný domorodec nám nekladl překážky, ale přišli k nám se všemožnými známkami přátelství a poddanosti. Pak jsme udělali okruh lesem, načež jsme se nalodili. Zjistili jsme, že obyvatel není mnoho, a pomysleli jsme si, že někteří při našem příjezdu do zátoky ze svých obydlí uprchli.

Friday, 14th.

They climb like monkeys

This morning we had a great many canoes about the ship; the most of them came from the westward, and brought nothing with them but a few cocoa nuts, etc. Two that appeared to be chiefs² we had on board, together with several others, for it was a hard matter to keep them out of the ship, as they climb like monkeys; but it was still harder to keep them from stealing but everything that came within their reach; in this they are prodigious expert. I made each of these two chiefs a present of a hatchet, things that they seemed mostly to value. As soon as we had partly got clear of these people I took two boats and went to the westward, all the gentlemen being along with me. My design was to see if there was not a more commodious harbour, and to try the disposition of the natives, having along with us the two chiefs above mentioned; the first place we landed at was in great Canoe Harbour* (*so called by Captain Wallis); here the natives flocked about us in great numbers, and in as friendly a manner as we could wish, only that they showed a great inclination to pick our pockets. We were conducted to a chief, who for distinction sake we called Hercules. After staying a short time with him, and distributing a few presents about us, we proceeded farther, and came to a chief who I shall call Lycurgus; this man entertained us with broiled fish, cocoa nuts, etc., with great hospitality, and all the time took great care to tell us to take care of our pockets, as a great number of people had crowded about us. Notwithstanding the care we took, Dr. Solander and Dr. Monkhouse had each of them their pockets picked: the one of his spy glass and the other of his snuff box. As soon as Lycurgus was made acquainted with the theft he dispersed the people in a moment, and the method he made use of was to lay hold on the first thing that came in his way and throw it at them, and happy was he or she that could get first out of his way. He seemed very much concerned for what had happened and by way of recompense offered us but everything that was in his house; but we refused to accept of anything, and made signs to him that we only

Pátek 14.

Šplhají jako opice

Dnes ráno bylo okolo lodi velmi mnoho kánoí. Většina z nich přijela od západu. Domorodci přivezli jen několik kokosových ořechů a dalších potravin. Dva, kteří vypadali jako náčelníci, jsme spolu s několika dalšími pustili na palubu, protože bylo těžké udržet je mimo loď. Šplhají totiž jako opice. Bylo čím dál tím těžší je udržet, aby neukradli všechno, co měli v dosahu. Na to jsou velcí odborníci. Každému z náčelníků jsem dal jako dárek sekyrku, věc, které, zdá se, si nejvíce váží. Hned, jak jsme se těchto lidí částečně zbavili, jsem vzal dva čluny a vydal se na západ. Všichni pánové byli se mnou. Měl jsem v úmyslu zjistit, jestli tam není prostornější přístav, a vyzkoušet povahu domorodců tím, že jsem na palubě měl dva zmíněné náčelníky. První místo, kde jsme přistáli, byl velký Přístav kánoí* (*tak ho nazval kapitán Wallis). Tady se tím nejprátelštějším způsobem, který jsme si mohli přát, kolem nás shluklo mnoho domorodců. Měli však velký zájem nám vybrat kapsy. Zavedli nás k náčelníkovi, kterého jsme kvůli rozlišení nazvali Herkules. Chvíli jsme s ním zůstali a rozdali kolem pár dárků a pak pokračovali dál a přišli k náčelníkovi, kterému budu říkat Lykurgus. Tento muž nás pohostil pečenou rybou, kokosovými ořechy a dalším. Byl velmi ochotný a celou dobu nás pečlivě nabádal, abychom si dali pozor na kapsy, neboť se kolem nás srocuje mnoho lidí. Navzdory naší opatrnosti byli jak doktor Solander, tak doktor Monkhouse okradeni. Jeden o dalekohled a druhý o krabičku s tabákem. Hned, jak se Lykurgus dozvěděl o krádeži, rozpráší lidi tak, že první, co mu přišlo pod ruku, hodil mezi ně. Šťastný byl každý, kdo mu šel z cesty. Vypadalo to, že to, co se stalo, se ho velmi dotklo, a jako odškodnění nám nabídl všechno, co měl v domě. Odmítli jsme cokoli přijmout a naznačili mu, že chceme zpátky jen ty věci. Už pro ně poslal lidi a věci se